

HAVI ELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2022
JÚLIUS

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági elemzésekért és versenyképességért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/az-mnb-inflacios-alapmutatoi>

A 2022. JÚLIUS HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2022 júliusában az éves összevetésben számított infláció 13,7 százalék volt. A maginfláció 16,7, az indirekt adóktól szűrt maginfláció pedig 16,6 százalékon alakult (1. ábra). Az infláció 2,0 százalékponttal emelkedett az előző hónaphoz képest, amit főként az élelmiszerek, az iparcikkek és az alkohol-, dohánytermékek árindexének emelkedése magyaráz. Az előző hónaphoz képest a maginfláció 2,9 százalékponttal nőtt. A maginfláció növekedéséhez legnagyobb mértékben a feldolgozott élelmiszerek járultak hozzá.

A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó mutatóink emelkedtek az előző hónaphoz képest (2. ábra). Az alapfolyamatok emelkedése mellett az élelmiszerek drágulása járult hozzá legnagyobb mértékben az infláció gyorsulásához (3. ábra).

A globális nyersanyag- és energiaár-emelkedés a termékek széles körében érvényesült, így az üzemanyagok és szabályozott árak nélkül számított kosár havi árváltozása 2,3 százalék volt, ami jelentősen meghaladta az elmúlt éveket jellemző 0,1 százalékos és a tavaly júliusi 0,3 százalékos értéket (4. ábra).

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* árai 2,4 százalékkal emelkedtek az előző hónaphoz képest – szemben a historikusan jellemző 0 százalékos körüli július havi árváltozással – (5. ábra), így az iparcikkek éves inflációja 14,5 százalékra emelkedett. A termékkörön belül a tartós és a nem tartós iparcikkek árindexe egyaránt nőtt. A tartós iparcikkek áremelkedése döntően az új személygépkocsik árnövekedéséhez kapcsolódott. Az alkoholmentes italok árindexének növekedésében a népegészségügyi termékadó emelése is megjelent. Az iparcikkek esetében tapasztalt áremelkedés a nemzetközi folyamatokkal összhangban alakult.

A *piaci szolgáltatások* árai az előző hónaphoz képest 1,4 százalékkal nőttek. Az elmúlt évekre jellemző júliusi átárazásnál magasabb áremelkedés történt, ami a szolgáltatások széles körében jellemző volt. Az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatások (éttermi és étkezési szolgáltatások, büféárak) inflációja tovább gyorsult, ugyanakkor a szolgáltatások széles körét jellemezte árnövekedés. A piaci szolgáltatások éves árindexe 10,0 százalék volt (6. ábra).

Az *élelmiszerek* inflációja 29,3 százalékra emelkedett, a termékkörön belül a feldolgozott és feldolgozatlan élelmiszerek árindexe egyaránt számottevően nőtt (7. ábra). Júniushoz képest az élelmiszerek árai 4,4 százalékkal nőttek, míg az elmúlt években az árak mérséklődése jellemezte a termékcsoportot (8. ábra). Az árak emelkedéséhez hozzájárult, hogy a júliusi adatokban részben már megjelent a népegészségügyi termékadó árnövelő hatása is, ami a feldolgozott élelmiszerek áralakulását érintette. A feldolgozott és a feldolgozatlan élelmiszerek esetében az áremelkedés egyaránt széles körben jellemző volt.

Az *alkohol, dohány* termékkör ára júniushoz képest 3,7 százalékkal nőtt, melynek háttérében a júliusi jövedékiadó-emelés áll. Az alkoholok esetében a jövedéki adó emelése ellensúlyozta annak hatását, hogy a termékcsoport kikerült a népegészségügyi termékadó köteles termékek köréből.

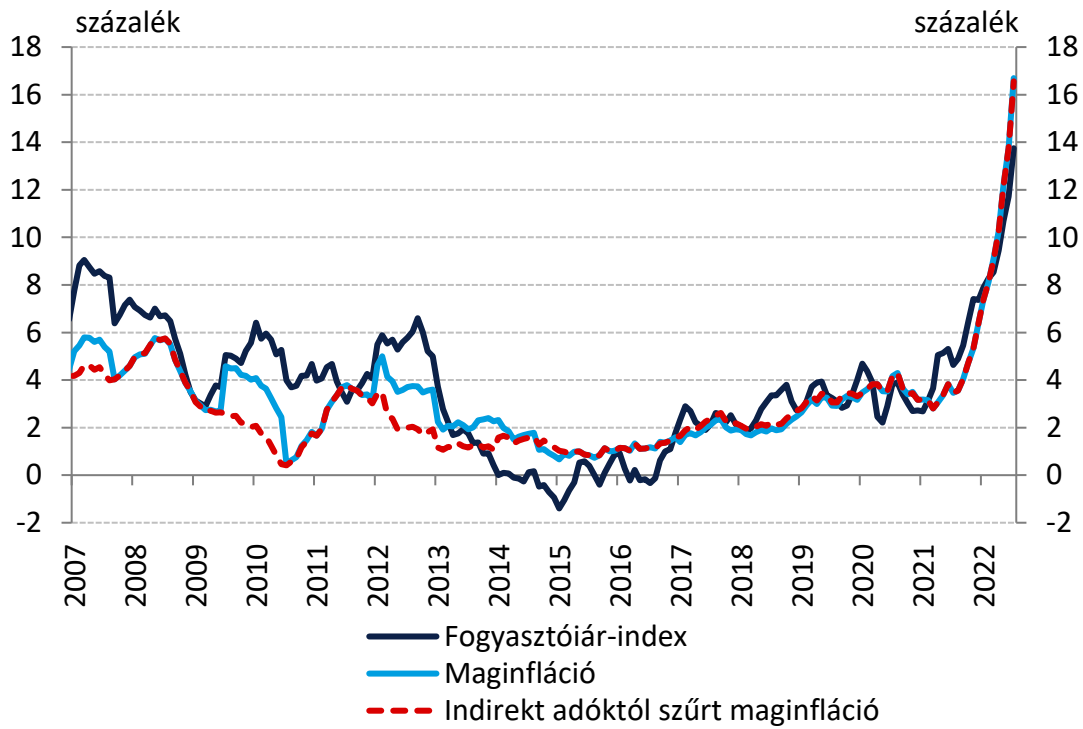
A *szabályozott termékek* árai júniushoz képest 0,4 százalékkal emelkedtek, amit elsősorban postai szolgáltatások, illetve a sport- és múzeumi belépők áremelkedése magyaráz.

A *lakosság inflációs várakozását* mérő mutatókat a szokásosnál nagyobb változékonyság jellemzi. A mutatók júliusban az előző hónaphoz képest emelkedtek (9. ábra).

Készítette: Rippel Géza

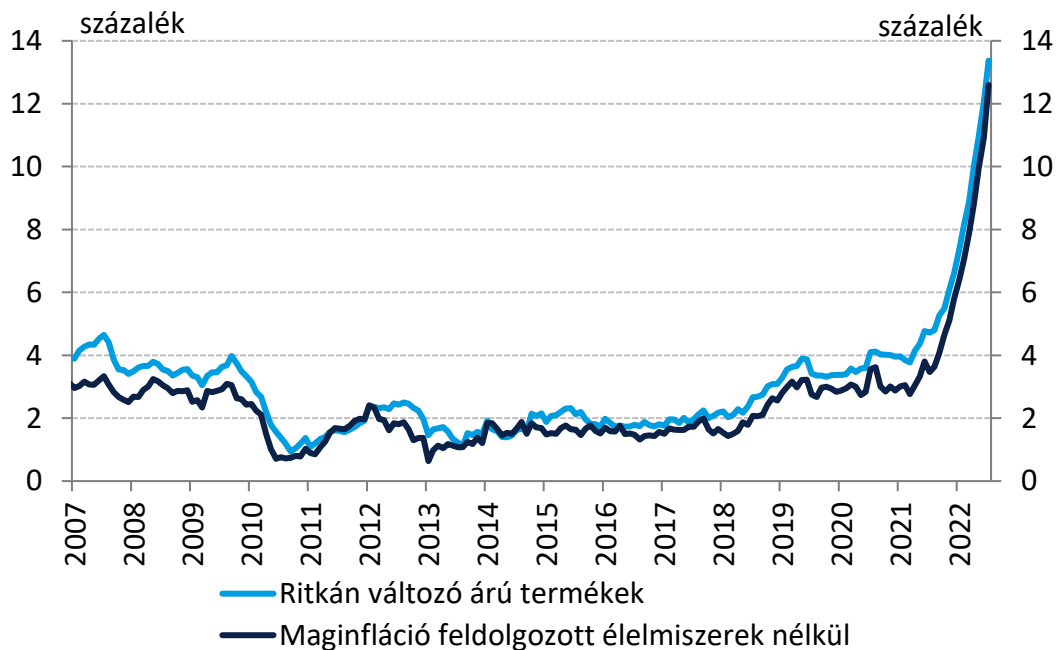
Budapest, 2022. augusztus 9.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció
(éves változás, 2007. jan. – 2022. júl.)

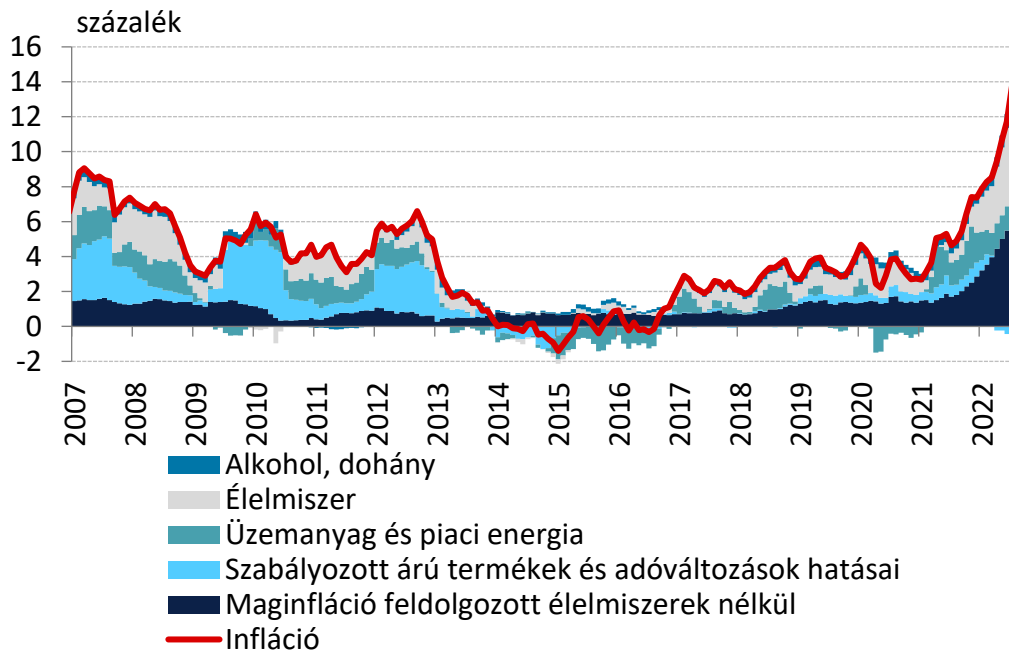
Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
(indirekt adóktól szűrt éves változás, 2007. jan. – 2022. júl.)

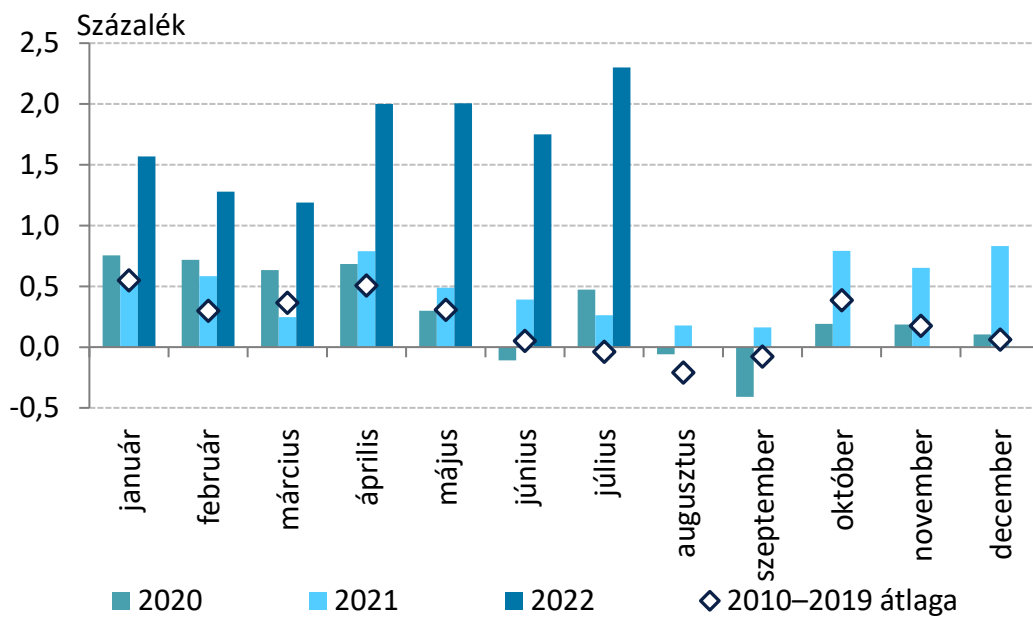

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árának legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségsokkok időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

3. ábra: Az infláció felbontása
(éves változás, 2007. jan. – 2022. júl.)

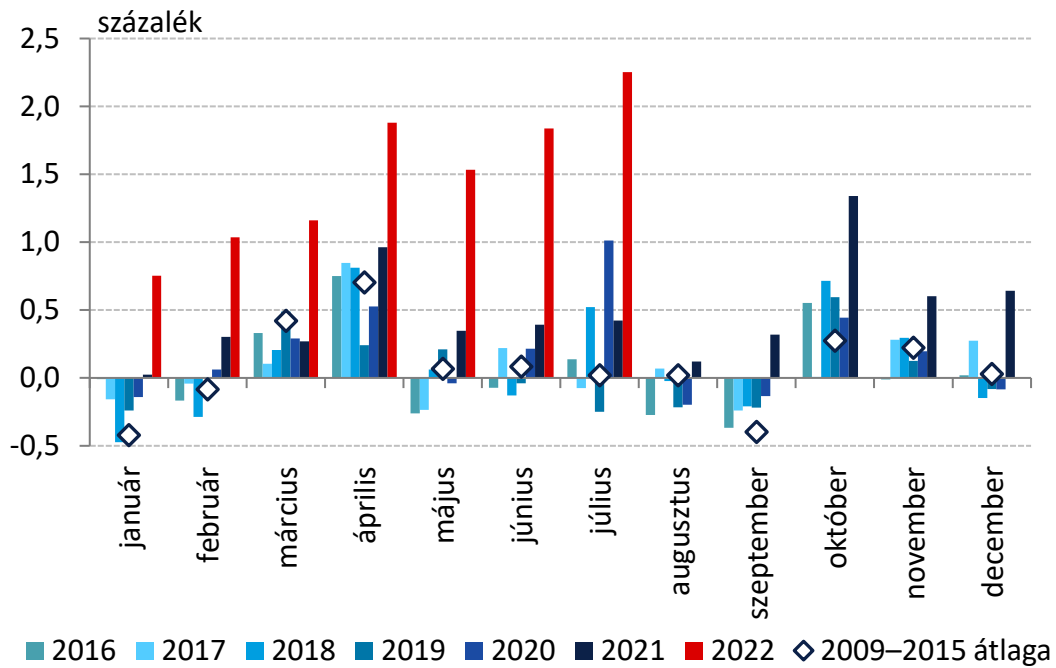

4. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül
(adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás)

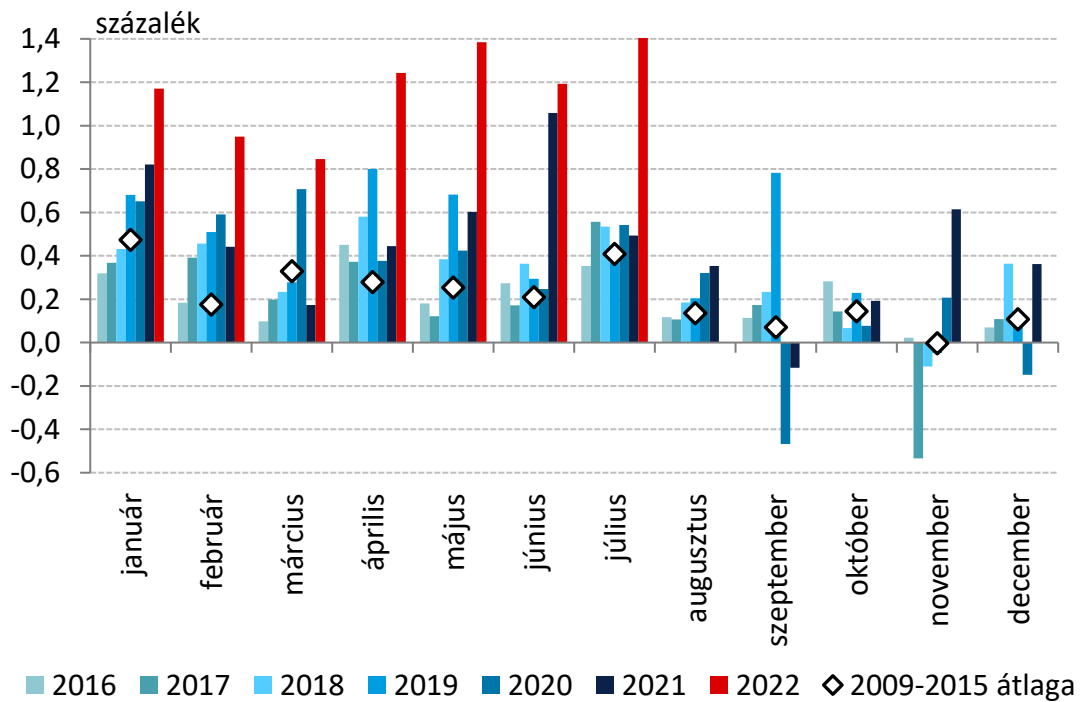
5. ábra: Az iparcikkek inflációja

(szezonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás, 2016. jan. – 2022. júl.)

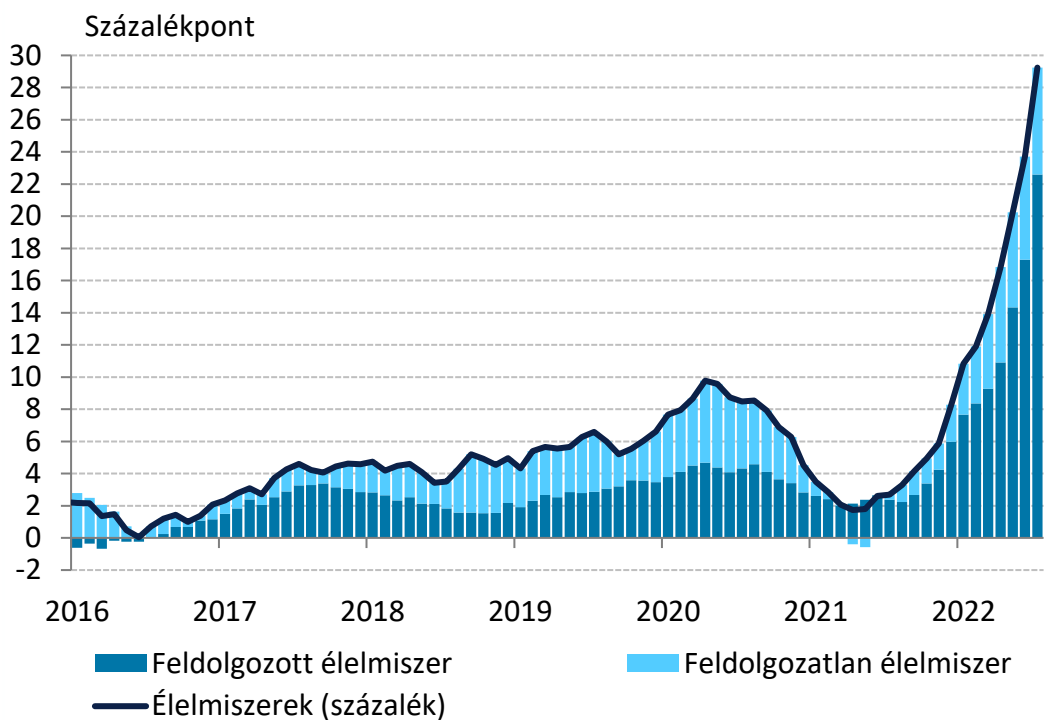
6. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja

(szezonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás, 2016. jan. – 2022. júl.)

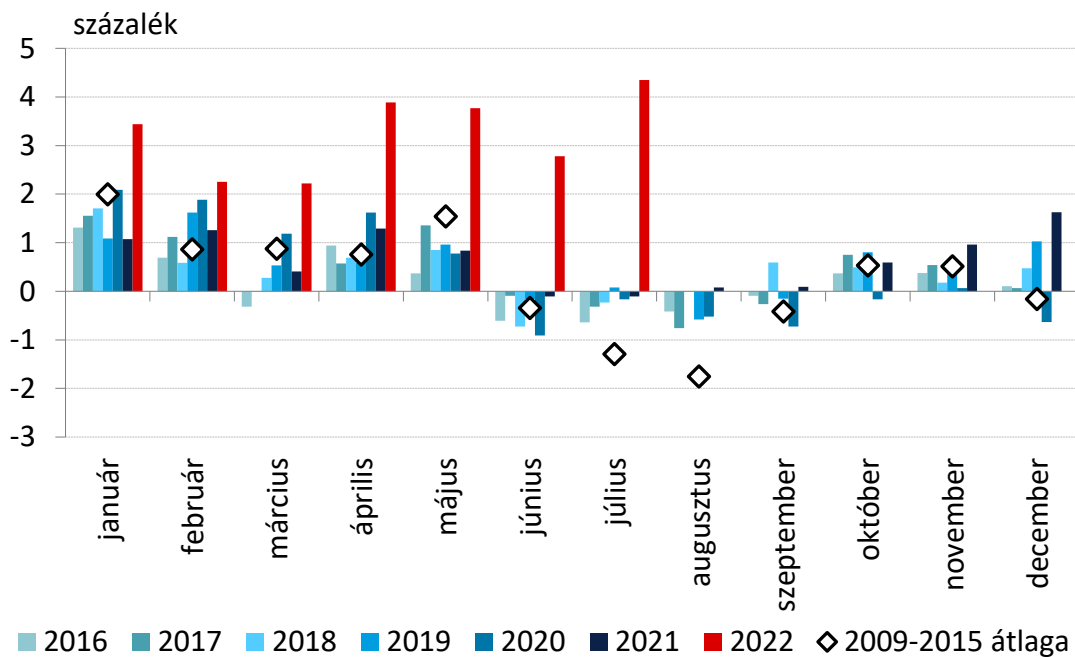
7. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása

(szezonalisan nem igazított, adószűrt éves változás, 2016. jan. – 2022. júl.)

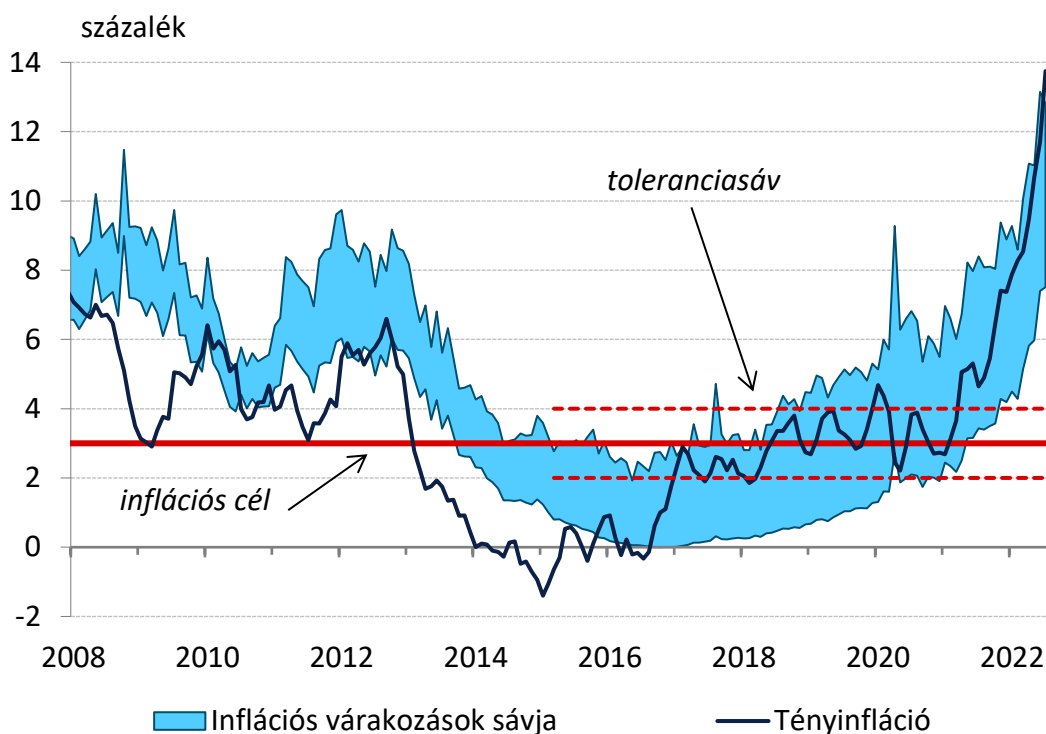
8. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása

(szezonalisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás, 2016. jan. – 2022. júl.)

9. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

(2008. jan. – 2022. júl.)

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alapmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2022. július (KSH)					
13,7% (éves változás)					
MNB inflációs alapmutatók (MNB-számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 38,6%	5,2	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 50,3%	6,3	Adósúrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 63,6%	10,5
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 61,4%	8,6	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 49,7%	7,4	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 36,4%	3,2

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.